Eduskunta
Puolustusvaliokunta

Asia: HE 75/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi asevelvollisuuslain 2 ja 49 §:n, vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 19 ja 28 §:n sekä siviilipalveluslain muuttamisesta

PÄÄLLYSTÖLIITTO RY:N LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSEEN (HE 75/2025 vp)

Päällystöliitto ry pitää erinomaisena asiana sitä, että Puolustusvoimien henkilöstöä edustaville järjestöille annetaan mahdollisuus tulla kuulluksi koskien asevelvollisuuslain, vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain ja siviilipalveluslain muuttamista. Päällystöliitto ry on perehtynyt hallituksen esitykseen lausuntopyynnön mukaisesti puolustushallinnon henkilöresurssien näkökulmasta ja lausuntomme painopiste on henkilöstöä koskevissa asiakokonaisuuksissa.

Päällystöliitto ry pitää lakimuutosesityksiä tarkoituksenmukaisina ja perusteltuina. Suomen turvallisuusympäristössä on viime vuosina tapahtunut merkittäviä muutoksia heikompaan. Reservin yläikärajoja nostamalla maanpuolustuksessa voidaan hyödyntää toimintakykyisten ja erityistaitoja omaavien henkilöiden osaamista nykyistä pidempään Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen normaali- ja poikkeusolojen tehtävissä. Nykytilanteessa ammattisotilaiden reservin käytettävyys on sotilaseläkejärjestelmän muutoksien myötä ajallisesti kaventunut. Monet vakinaisesta palveluksesta eronneet (EVP) ammattisotilaat ovat palveluskelpoisia erotessaan vakinaisesta palveluksesta 57 vuoden iässä. Heillä on erittäin laaja-alaista osaamista niin normaali- kuin poikkeusolojen tehtävistä. Heillä on myös syvällisiä tietoja ja kenttäkokemusta Puolustusvoimien käyttämistä järjestelmistä. Lakiehdotus mahdollistaisi EVP-sotilaiden osaamisen hyödyntämisen kauemmin Puolustusvoimien poikkeusolojen tehtäviin. Lakiehdotuksella saataisiin myös lisäaikaa Puolustusvoimien kaaderiin kuuluvien aliupseerien poikkeusolojen valmiuksien ja osaamisen kehittämiselle opistoupseeripoistuma huomioiden.

Lakiehdotuksen vaikutuksista viranomaisten toimintaan ja maanpuolustukseen on tuotu esiin, että asevelvollisuuden ja reservin yläikärajaa nostamalla reservissä säilyisi vuosittain 25 000 henkilöä enemmän kuin nykyisin, ja viiden vuoden siirtymäkauden jälkeen reserviin kuuluisi 125 000 henkilöä enemmän kuin tällä hetkellä. Muutoksen myötä valvottavien ja reservissä koulutettavien asevelvollisten määrä kasvaa ja Päällystöliitto pitää tärkeänä, että Puolustusvoimille ja Rajavartiolaitokselle turvataan riittävät resurssit tehtävästä suoriutumiseen. Erityisesti asevelvollisuusasioita hoitavien aluetoimistojen henkilöstöresurssien riittävyyteen on kiinnitettävä huomiota.

Jyrki Lukkarinen
Puheenjohtaja

Marko Jalkanen
Pääluottamusmies